

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

In festo sanctorum innocentum Sermonis xiiii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

q̄ inter omnes euangelioꝝ scriptoꝝes. Johannes eminet in diuinoꝝ misterioꝝ profunditate. Vnde merito in signo quatuor animalium aquile volanti comparatur. que volat altius cunctis auibus. et solis radios irreuerberatis aspiciat luminibus. ita etiam iste diuinitatis potentiam sublimius contemplan. cum domino ad celum volat. Ista autem preeminentiam in cognitione diuinitatis conuenit sibi propter tria. primo propter cordis nudiciam. nihil enim ita impedit a cognitione diuinoꝝ. sicut carnales voluptates a quibus ipse fuit immunus. Vnde Math. 5. Beati mundo corde. quoniam ipsi deum videbunt. Secundo hec conuenit sibi propter familiarem christi amicitiam. ex qua meruit reuelationem secretorum. Vnde Jo. 14. Qui diligit me. diligetur a patre meo. et ego diligam eum et manifestabo mys̄tum ei. Tercio hoc sibi conuenit s̄m Rabanum. quia supra pectus domini in cena recubuit. vnde haustum sapientie ceteris excellentius de ipso dominici pectus fonte potauit. Tercio confirmat euangeliste ministerium veritatis attestatio: et scimus quia verum est testimonium eius: ea enim que de christo scripsit et testificatus est. ita vera sunt. q̄ in eis nulla falsitas potest admisceri. eo q̄ ipse talia scripsit instigante et docente spiritu sancto. qui mentiri non potest. et docet omnem veritatem. vt dicitur Johan. 16. Et ideo dicit bea. Augusti. in epistola quada[m] ad beatum Hieronimum de scriptoribus sacre scripture. q̄ ipse hanc reuerentiam detulit sacre scripture inter alias scientias. q̄ nullum de scriptoribus eius credat potuisse mentiri. quia sancto spiritu docente scripsit. Rogemus ergo deum etc.

In festo sanctoꝝum innocentum Sermo nis xiiii. Prima pars A

Angelus domini apparuit in somnis ioseph dicent
Accipe p̄nerum et matrem eius et fuge in egyptum etc. Math. 2. Talia sunt presentis vite gaudia. q̄ nullum ex eis purum est. sed omnibus eis tristitia admiscetur. quod non tantum in mundanis est verum. sed etiam in spiritualibus gaudiis sic esse docet experientia. Ecce enim post exultationem et cantica letitie quibus letati sumus cum multitudine celestis exercitus. qz natus erat saluator mundi. subito chorus n̄r sumpsit lamentum

et dies festi nostri conuersi sunt in luctum. quia ille qui natus est saluator mundi. cogitur fugere herodis persecutionem ad huc infantulus. et deliberato crudeli consilio totius bethleem occiduntur infantes innocentes. ideo subticemus cantica letitie nec reminiscimur illius cantici. gloria in excelsis deo. ⁊ veste gabri ministri vestiuntur altaris. Euangelium autem presentis diei. in quo nobis tanta tristitia contemplanda proponitur. in tres partes diuiditur. In prima ponitur angelica admonitio. In secunda fugitiua profectio. ibi qui ⁊ surgens. In tercia tangitur tyrannica persecutio ibi: tunc herodes videns ⁊c. **B** Propter primum est sciendum. qd fuga domini facta est. postq̄ a magis fuit adoratus. et in templo presentatus. demū demul gatis rebus predicatione pastorum. et prophetia simeonis et elizabeth et anne. hoc audiens herodes cognouit se delisum a magis et disponit se occidere christum. Et tunc admonitus est ioseph ad fugam. In prima autem euangelij parte tria tanguntur. Primum est angelica apparitio cum dicit: angelus domini: Hic est angelus gabriel qui prius admonuerat magos. ne redirent ad herodem. Sollicitus erat iste angelus. non solum circa natiuitatem pueri manifestandam. verum etiam circa illius conseruandam salutem. ne aliquod periculum immineret. psal. Angelis suis mandauit de te. vt custodiant te in omnibus viis tuis. . . forte iste est angelus qui datus fuit christo ad custodiam eius. nam et christus talem habuit angelum in quantum homo. Et nota qd licet h̄m beatum hiero. vnicuiq; anime deputetur angelus ad custodiam eius. Aliter tamen iste angelus est nobis deputatus. et aliter christo. Angelus em̄ necessarius est nobis propter quinq;. Primo vt impediat occasiones peccandi. Secundo. vt det materiam bene agendi. Tercio vt instruat de agendis. Quarto. vt tueatur in aduersis. Quinto vt attemptantis malorum spirituum liberet. Sed ille angelus qui deputatus fuit christo. non fuit necessarius. sed congruus. Et primo ideo. vt ad opera miraculorum ministraret ei. Vnde Mat. 4. c. Ecce angeli accesserunt et ministrabant ei. Secundo vt erudiret parentes eius de agendis. sicut beatam v̄ginem ⁊ ioseph. nam diuinum propositum illis reuelatum est per angelus. vnde dicit Dion. 2. c. Celestis ierarchie subditur ihesus obediens dei patris p̄ angelos dispositionibus. et p̄ medios ipsi annūciat ioseph. a patre disposita filij ad egiptū recessio. Tercio habuit angelū qui familiari quadā d̄uersione ipsum consolaretur in passionibus. vnde agomizanti christo in oratione.

Sermo

tempore passionis apparuit ille angelus de celo. confortans eum
Luce. 22. Multis autem aliis modis deseruebat illi angelica cre-
atura. occultis et inuisibilibus obsequiis. C Deinde ponit
angelica apparitio: apparuit in somnis ioseph. Nota quod potius
illi apparuit angelus dormienti quam vigilanti. forte ideo. quia
angelica visio non est. nisi mens sit quieta. et quia in vigilia
pluribus rebus occupatus erat. ideo non erat tunc dispositus ad
visionem angelicam. sed in somnis quando erat mens quieta.
Item nota quod potius apparuit illi angelus quam beate virgini pro-
pter hoc. quia illi incumbere cura de virgine circa necessaria
providenda. et ideo ut prepararet necessaria ad fugam. ei soli ap-
paruit angelus. vel ideo. quia mulier tenetur sequi virum. non
autem vir mulierem. Et ideo si apparuisset angelus beate virgini
non propter hoc tenebat ioseph fugere in egiptum. immo po-
terat prohibere ne virgo recederet. Secundo ponitur angelica
allocutio. quia apparuit ei dicens: surge: a somno et de terra
ac patria tua: et accipe puerum: cum enim etas puericie incipi-
at in decimo quarto anno. Christus tamen quia adhuc erat in-
fantulus puer dicitur. ex eo quod in etate illa iam homines moribus
et scientia imbuti sunt. et usum rationis habent. Anima autem
christi etiam adhuc infans omnem habebat scientiam et virtu-
tem. et usum rationis: et matrem eius: non poterat esse puer-
sine matre. quia adhuc infantulus indigebat lacte. et aliis ob-
sequiis matris: et fuge in egiptum: de quo predictum est isaie
-3. Quali avis fugiens et pulli de nido volantes. Nota quod
hec fuga christi magne fuit anxietatis et angustie propter mul-
tas causas. Primo propter causam. quia cogebantur ad fugam
propter mortem intentatam. Secundo propter teneram etatem.
magna enim angustia est peregrinari cum infantulis. Et multo in-
quior angustia est fugere. unde ista erit vna tribulationum finis
mundi. de qua dicit. Ne nutrientibus in illis diebus. quia cogentur
fugere. Tertio propter inopiam fugientium. carere enim ne-
cessariis fugiendo afflictio magna est. Quarto. quia ad regionem
et gentem ignotam cogebantur accedere. Nota quod christus
licet paruulus. poterat tamen resistere furie herodis. sed tamen
voluit fugere propter duas causas quas assignat crisostomus. Pri-
mo quidem. quia oportebat ut illam seruaret humane nature
personam quam susceperat. cui conuenit in etate puerili miman-
tem fugere potestatem. Secundo ut daret exemplum fidelibus.
quatenus in necessitate fugere non erubescant. Nota etiam quod non
luit manere christus in aliqua provincia iudeorum quia herodes toti

regno dominabit. nec iuit ad idumeos. quia herodes inde erat genere. vnde non fuisset ibi tutus. ¶ Fugit aut in egiptu propter tria. Primo quidem. quia illa puincia erat remota iudeis. et erant egiptij inimici herodis. et ideo tutus erat ibi christus. Secunda causa est mistica. quatenus principia noue legis conformia essent principiis veteris legis. filij em israel. qui sunt dei primogenitus. vt legit Exodi. 34. de terra pmissionis profecti sunt in egiptu tempore ioseph. vt legit Gene. vlti. de egipto postea regressi sunt in terram repromissionis. Christus aut non solum est primogenitus. sed et vnigenitus. et ideo ueniebat vt talibus profectiombus noua lex inciperet. Tercia causa est etiam mistica. Egiptus em interpretatur tenebra. christus aut lux est. quia lux christus venit in mundum. et lux in tenebris lucet. Ideo ad hoc designandu in egiptum fugit. Deinde tangit mozarum peregrinationis: et esto ibi vsqz du dicam tibi: fuit aut ibi septem annis vsqz ad mozem herodis. et rediit primo anno regis archelai. Tercio ponit causa istius fuge: futurum est em id est sic eueniet. Nota qz futura mala deus preuidet. nec aliqz fraus latet eum. quia ipse vidit decipientem et eu qui decipit. ista tm preuisio non est causa futuroz maloꝝ. nec illis necessitatem imponit. sed malicia hominu et eoz voluntas est causa. et ideo ista futura mala contingunt et non necessaria. deus tm ea preuidet no contingit. sed necessario. Deinde dicit futurum malum: vt herodes querat puez: non quidem sicut querebat pastores et magi vt adoraret: sed ad perdendu eum. 4. Reg. 19. Derelictus sum ego solus et querunt animam meam vt auferant eam. Vide vt dicit crisosto. quia statim christo nato tyrannus insanit. et mater cu puero ad extraneam effugat regionem. quia vt dicit aug. putabat infelix tyrannus saluatoris aduentu regali se solio detrudandu. sed non eripit mortalia qui regna dat celestia etc.

Secunda pars

¶

¶ Secundo cu dicit: Qui surgens: tangit fugitiua profectio. et tria facit. Primo ponit executionem admonitionis angelice dicens: qui consurgens statim: timore mortis infantis. somnus fugit ab oculis eius: et accipit puez et matrem eius: In quanta putas anxietate fuisse virginem. que gaudebat de natiuitate infantis uirabili. de his que dixerant pastores de reuerentia magoꝝ. de gaudio simonis et ane. et subito ea vocauit ioseph vt pararet se ad fugam no quocumqz loco sed vsqz i egiptu omne gaudiu illi uersu e in lametu

Sermo

lacrimas et luctuz. Huic tribulationi uenit quod scriptū est. Machab. 1. Omnis maritus sumpsit lamentū et que sedebant in thoro maritali lugebāt. Deinde tangit tps fugę: nocte: forte iō nocte surrexit. ut latret eoz fuga. iā ei pastores ⁊ magi bet hyleē adueniētes misteriu publicauerāt. ita ut tota illa ciuitas istaz rez haberet notitiā. et ideo nocte oportuit fugere. ne in die manifestarent: et scellit: id ē seorsū celsit. ⁊ pauit se ire in egiptū. iuxta illud quod scriptū est. 3. Reg. 21. Erat adad puer puulus. ⁊ fugit ut egredereť egiptum a facie ioab. Nota qz dicit euāgelista nihil de itinere uirginis ⁊ pegrinatione eius. cū tñ patria illa multū distet a regione iudeoz. Ingridiente autē dño i egiptū hm qd dicit mgr in his. sco. Dia simulachra egipti corruerūt iuxta pphetiā Isa. 19. Ecce dñs descendet sup nubē leuē. et ingrediet egiptū. et mouebunt simulachra egipti a facie eius. et dicit a quibusdā. qz sic exeuntibz isrl de egipto nō erat domus egiptioz. in qua nō iaceret mortuus. ita cū ingrederet dñs egiptū non erat templū in q non iaceret idoli. Habitauit autē christus in heremo polithebadis. et dicit ibi cō arborē magnā ⁊ uirtuosam. que fugiēte uirgine meliata usqz ad terrā. christū adorauit. **I** Secūdo ponit tps pegrinationis: et erat ibi usqz ad obitū herodis: qui postea vixit. 7. annis. Sed huic videt atrariū quod dicit Lu. 2. qz ibant parentes eius p omnes annos in hierlm in die solenni pascę. ex quo videt qz si annuatim ibant in hierlm. qz non fuerūt in egipto usqz ad obitū herodis. quod soluit be. aug. inde consensu euangelistaz dicens. qz habitatio eoz in egipto fuit. sed latenti singulis annis quādiu vixit herodes ascendebant in templū. mox reuersuri. ut nec p̄missione solennitatis essent irreligiosi. nec continua mansione p̄spicui. aut potest dici qz illud qd dicit Luc. est intelligendū iam mortuo herode. Tercio inducit pphetę testimoniū: ut adimpleret quod dictū est a dño per pphetā: Dixerunt. et bñdicat a dño. qz pphetia ut dicit. z. Pe. 2. non allata est uolūate humana. sed spūsancto inspirante locuti sunt sancti dei hoies em ipsi fuerūt. lingua diuina Nota qz statim in ista fuga in egiptū dedit dñs spem redemptionis gentibz. Tenebat em purare salutē eoz. ex quo fuit aduena int eos. vñ Deutro. 23 precipit. non abominaberis egiptū. qz aduena fuisti in terra eius. et qz christus dedit hoc mandatū iudeis. debuit et ipse seruare illud. vnde sequit qui nati fuerint ex eis. tertia generatio ne intrabunt ecclesiam dñi. tertia generatio tempus ē gratie. prima em fuit tempe legis nature. secūda in lege scripta. tertia

In gratia. quando intravit plenitudo gentium. Deinde ponit prophete sanctoritatem: ex egipto vocavi filium meum: verba sunt dei patris loquentis de christo qui ideo voluit in egiptuz fugere vt inde vocaret ipsum. Quic concordat etiam quod scriptum est Nume. 24. Ex egipto vocavit eum. cuius fortitudo similis est hermoerotis &c.

Tercia pars.

Ergo cum dicit tunc herodes tangitur tyrannica persecutio. et tria facit. Primo ponit herodis indignatio Ad cuius evidentiam est sciendum put dicit magist in histo. seola. qd herodes tennens magos non redisse ad se. Primo credidit eos nihil reperisse. et propter verecundiam clam recessisse. sed audiens postea rei divulgationez ex his que facta fuerant in templo cum presentaret christus: vidit se esse illum a magis. et cu disponeret de nec infantium bethleem. subito p epistolam citatus a cesare. oportuit eu romam pferri. ac culationibz filioz alexandri & aristoboli responsurus. composita igit concordia filioz et patris et diffinitio vt in omnibz patri obedirent. atqz concessio illi vt regni successorem quez vellet institueret rediit herodes in iudeam. nunc in regni potestate securior. iamqz transierat annus a nativitate christi et tunc quod preconceperat executioni mandavit iubens occidi infantes. vñ dixit: tunc herodes videns quia illusus esset a magis. 1. Reg. 19. Illusisti mihi et dimisisti inimicu meum vt fugeret. Sic iridet deus maliciam hominum p bonitatem simplicium quia comprehendit sapientes in astutiis eoz: iratus valde: quia vt dicit crisost. Illa ira regum magna et inextinguibilis est quam regni zelus accendit. et quia ira viri iusticiam non operat. sequit iniusta et crudelis sententia. Secundo ponit infantum interfectio et mittens. gladiatores. Hoc fm qd reperi in quadam glo. magistrali. actum est post annum et quatuor dies a nativitate christi die videlicet hodierna: occidit omnes pueros: vt inter eos omnes. christus etiam puer esset implicatus. R Nota vt dicit crisost. Sicut bestia vulnerata quicquid oculis eius occurrerit quasi adozem sui vulneris dilaniat. sic & herodes delusus a magis. iram suam sup paruulos diffundebat. ideo ergo auxit et interfect omnes paruulos. vt vnum inueniret in omnibus. Nota etiam qd crudelissima fuit illa cedes pueroz. Primo quidem ex etate. quia naturale est cuilibet vt misereatur infantibus. ymo leo quantuqz iratus inueniens infantem non et nocet vñ dixit aristatinus impator hanc fuisse legem romanoz

Sermo

vt capitali sententia puniret. quicunq; etiam in bello aut obli-
dione gentis aliene occidisset infantes. Herodes vero omni cru-
delitate crudelior. nature et humanitatis oblitus. precepit occi-
di infantes. Secundo crudelis fuit qz proprios aues adodit gla-
dio. Tercio qz non vnum vel duos. sed omnes qui erant in be-
thleem. **L** Nota q; infantes isti martires dici possunt. mar-
tir em̄ grece latine testis dicit̄. et ipsi preconiū christi non loquū-
do. sed moriendo assesti sunt. Itē sicut puulis prodest baptismus
nunc licet careant vsu rationis. et antiquitus proderat illis cir-
cumcisio in fide alioz. ita isti sancti licet vsu rationis caruerint.
sacramentū tamen susceperunt martirij. Itē a christo vt in col-
lecta dicit̄ omne martiriū sumpsit initium. sic igit̄ iuxta beatus
greg. muta elementa vtputa stella magoz christū manifesta-
uit gentib; nondū loquentem. ita agrū fuit vt nondū loquū-
tem dñm infantes martires asstiterent. Nota vltimo q; ipsoz
martirium tripliciter commendat. Primo. a statu scz virginita-
tis. vnde in apo. **Idi** sunt qui cū mulierib; non sunt coinquinati
virgines em̄ sunt et sequunt̄ agnum quocunq; ierit. et ideo ru-
bor martirij i eis coniungit̄ cum virginitatis candore. vt sint can-
didiores niue. mitidiores lacte. rubicundiores eboze antiquo.
Secundo commendat̄ a causa. quia non tm̄ passi sunt pro fide.
vt alij martires. sed pro persona ipsius christi. psal. Propter te
mortificam̄ tota die. estimati sumus sicut oues occisionis. Ter-
cio commendat̄ a primatu. quia ipsi sunt qui primo passi sunt
p christo. primitiuos aut̄ flores et fructus multū diligimus.
apo. 14. **Idi** empti sunt ex omnib; primitiis deo et agno. Dein-
de describit locū martirij et etatem. Locum quidem dicens: qui
erat in bethleem et in omnib; finib; eius: id est in omnib; cir-
cumiacentib; locē. Consecrata fuit illa ciuitas. Primo p natiui-
tatem christi. nunc vero primitiuo sanguine p martirium. vnde
dicit̄ aug. in ser. Beata es o bethleem terra iuda. que herodis
regis immunitatem in pueroz extinctione perpessa es. que sub
vno tempore candidatam plebem imbecillis infantie dño offer-
re meruisti. **¶** Deinde tangit etatem: abimatu et infra: bi-
matus quarte declinationis est spacium duoz annoz. et dicit̄
abimus bima bimum. quod componit̄ ex bis et annus. Herodes
igit̄ occidit pueros bimos id est a spacio duoz annoz et
infra. vsq; ad pueram vnius die. vt exponit̄ aug. et raba. Sed
si dicas. cū christus esset vnius anni et paucoz dieruz. quare ḡ
occidit herodes bimos. Rñdet au. dupliciter. Primo fm vnaz
opinionem. que dicit̄ stellam apparuisse magis p annum ante

natiuitate christi. credebatur herodes tunc natu fuisse. ita qd veni-
 entibus magis hierusalē. iam christus esset anniculus. et qd tem-
 pore magoz iam alius annus effluerat. credidit christum esse
 bimū. et ideo bimos iussit interfici. plurimum autē sententia hęc ē
 qd non nisi nato christo stella apparuerit. et id aliter soluit aug
 qd sciebat herodes christus esse vnus anni et aliquot diez. sed
 huic puero famulabant sidera. Timuit eius morphoseon id est
 transmutationē. ne immutaret vultū aut etatem quasi videret
 esse duorum annoz. aut minus vno. Et ideo abimatu et infra
 iussit interfici. Criso. autē dicit qd stella apparuit magis p annū
 añ natiuitate christi. et ideo cū crederet herodes tunc fuisse natū
 credebatur eū iam esse duoz annoz et aliquot diez. et ideo ius-
 sit interfici pueros abimatu id est a spacio duoz annoz vsqz
 ad quintum annū minor se em duoz annoz non interfecit nec
 maiores quinto. Sicut em quantū ad tempus minores bismis
 sunt infra. Infra em dicit quod est post et quantū ad tempus.
 maiores bismis sunt post sed quantū ad numez maiores post
 sunt. et huic assertioni facit vt dicit magister. quia quedam of-
 fa istoꝝ reperiunt que sua magnitudine excedunt corpus duo-
 rum annoz: hinc tempus quod exquiserat a magis: nam vt d
 Mat. 2. Herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis
 tempus stelle que illis apparuerat et sic filogisabat quantū tem-
 poris esset christus. N Deinde adducit euangelista pro-
 phete testimoniū p quod ostendit hoc fuisse preuisuz a deo: tūc
 adimpletum est. quod dictū est p hieremiam prophetam. c. 31.
 Vox in rama audita est. rama excelsum interpretat. est igit sen-
 sus. vox in excelso audita est id est vndiqz lateqz dispersa. quia
 em de morte innocentū agebat ideo hinc criso. Vox lamentatio-
 nis in excelso audiebat. et huic recordat quod in hierem. scriptū
 est. Vox in excelso audita est: ploratus: fletum puuloꝝ et vl-
 lulatus ostendit: et vlulatus multus: matz signat lamentuz
 quod multū durauit p continuam memoriā. sed vox fletus pu-
 eroꝝ statim morte extincta est. rachel plorans filios suos. Re.
 Assumpsit inquit sanctus euangelista ad exagerandam mag-
 nitudinem luctus vt diceret etiam rachelem mortuū plorasse fi-
 lios suos. Sed hic orit questio. quia de rachel nati sunt ioseph
 et beniamin in quoz tribu non est bethleem. Non g qui inter-
 feci sunt fuerant filij eius g nec vox lamentationis vox sua esse
 debuit. Ad hoc rñdet hiero. dupliciter. Primo quidem qd rach-
 el sepulta est iuxta bethleem in effrata. et propter hospitiū cor-
 pusculi ipsa dicit mater in illa regione habitantū. Secūdo qd

Sermo

tribus beniamin et iude erant iunãe et quia precepit herodes occidi omnes infantes in omnibus finibus bethleem. ideo multi etiam de beniamin occisi sunt: et noluit solari: quin lugeret et lamentaret. in quo exagerat doloris magnitudinem. cum enim homines dolentes appetant solari. ista tamen noluit sed dicit sibi illud hierem. 31. quiescat vox tua a fletu. et oculi tui a lacrimis. et responderet tamen. 2. Defecerunt pro lacrimis oculi mei. turbata sunt viscera mea cum deficeret puulus et lactas in plateis opidi. Et causam indeficientis doloris subiungit: quia non sunt: quod quadrupliciter potest intelligi. Primo sic. omne solans debet preponderare dolori. aut ad illud attingere. et quia nihil carius erat matri vita filiorum. et ipsi non sunt. ideo irremediabilis dolor eius. Secundo ideo non voluit solari. quia nondum erant culpabiles quia infantes. tamen occisi sunt. Tercio non vult solari. quia licet essent filij. ita tamen occisi sunt ac si essent extranei et non filij. Quarto non vult solari quia cum sint martires in pena premium tamen martirij non acceperunt. sed omnes descenderunt ad inferna. Rogemus etc.

Domínica infra octauas natiuitatis christi sermonis. xv

Prima pars.

Rant ioseph et maria mater eius admirantes super his que dicebant de illo etc. Luc. 2. Naturali quadam affectu ab omnibus diligunt infantes. et quoniam illa etas aliquid habet innocentie. ipsos infantes libenter tangimus amplectamur et bene-

dicimus. pro omnibus autem paruulus christus infans amabilior se exhibuit. utpote qui totus fuit innocens. et ideo cum illum inducerent parentes eius in templum ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo. currit antiquus simeon. amplexatus est infantem et benedixit illi. Hoc idem fecit mulier illa sancta anna. De quibus in presenti euangelio habet. In hoc igitur euangelio tria tanguntur. Primum est specialis christi commendatio. Secundum est generalis ipsius confessio. ibi: et erat anna: Tertium est pueri ihsu crementum et perfectio ibi: et ut perfecterunt omnia etc. In prima parte euangelij tria tangunt. Primum est admiratio diuinorum: erant ioseph: pater christi putatiuus. nam in textu euangelico hoc modo est scriptum: et maria mater eius: id est christi Nota ut dicit isido. 12. ethi. c. 6. Mater dicitur eo quod ex ea efficitur aliquid. unde mater dicitur quasi materia. nam materia est quasi mater reze. et ideo beata uirgo vere christi mater fuit. quod de pu-